

پۆژنامەگەری كوردی زیاتر لەویاساوپرۆژە

سەندیکای پۆژنامەنووسان بۆ ئازادی دەروانی

فەرەیدون جەمەره‌شید _ سوئیسرا
faraidun_73@hotmail.com

22/04/006

سەدو هەشت ساڵ لەمەوبەر لە داوی چاپ و پەخشیدا یەكەمین ژمارەى پۆژنامەى كوردستان لەلایەن بنەمالەى بەدرخانەى كان كوردیەدا واكەوتنیكى كەمو كورت بەچەندایەتی و چۆنایەتی جیاواز لەنەتەوه كانى ناوچەكەو كۆلونیالیستەكانى كوردستان توانى بێتەناو بواری رەووتی پۆژنامەگەری، لەدریژایی ئەم میژوووەدا ئەگەرچی پۆژنامەگەری كوردی بەهۆی هەلومەرجیكى سیاسی تاییەت و فشارەزۆلەكانى نەتەوهى سەردەست نەیتوانیوه پۆژنامەیهكى رۆژانەو هەمیشەیی بێت بەلام گەرەتەری خزمەتی بەپۆرسەى بەناگه‌یئان و وشیاى كۆمەلگاكردووه، لەگۆشەنیگای سیاسییەوه بەهەمیشەیی لەبەرانبەر رەووتە شۆڤینیزمەكانى (پان نەریست، پان تیرائیست، كەمالیستەكان) دەوریكى كاریگەرى بووه لەرەتكردنەوهو نكولیکردن لەنەتەوهیهكى بێدەست، بەیخ نەوهى پۆژنامەگەری كوردی دەمارگیری نەتەوهی و راگەیاندى توندپەرەوى و ناتۆلیرائتی _ نالیئوردەى پێوه دیاربووبیت .

و بەدریژایی میژووی سەدەى رابردوو بەهۆی نالەبارى و ناسەقامگیرى سیاسی و سەركوت و ئیستبدادى رژێمە تۆتالیتارەكان لەمیانەى مەملەتێكانى نەتەوهى سەردەست و بێدەستدا پۆژنامەگەری كوردی و پۆژنامەنووس و نووسەرى نازاد كەویستیپتی لەسایەى دەسلەتی نەورۆژیمانەدا پۆژنامەو پۆژنامەنووسیكى رۆزەردنەبێت كەوتۆتەبەربالكردن و سانسۆركردن و رابردوون و لێپێچینەوه یان دەستەمۆكراون و بوونەتە هەلپەرسەت و تۆپۆرتۆنیست، گومان و دوودلی لەوه دانیەوراسیەكە ئیبت بەجوابیینین كەلەداوى راپەڕین و پێچانەوهى دامودەزگا كانى بەعس پۆژنامەگەری كوردی لەو مەنگەنەو هەلپەچینە لەكلك و بالكردى سانسۆركردنیك كەفشارێك بێت بیهوێت رۆح بکیشیت و نەهێلێت بەبەرەنگارى و نووزە نووز گوزارشت لەنەتەوه، میژوو، كەلچەر، بیروورای جیا و مافەسەر بەستیه كانى خۆت بکەیت كۆتاییهات و چووه قوناغیكى جیاواز تر بەلام بەمانای ئەوهنا كەراگەیاندى و پۆژنامەگەری كوردی لەژێر فشار و دەسلەتی لۆكالیدا لەنازادى رەهادا بچۆلێتەوه بەلكوبەمانای ئەوهى كەلەم قوناغەیاندا گیرۆدەو رووبەرەوى شەرىكى ترە، لەمیژووی پانزەسالی داوى راپەڕیندا هەژموونى حیزب، نايدۆلۆژیا، كۆنەخوای، ئەدەبیات و زاراوه كانى وولاتانى سەردەست، پۆژنامەگەری كوردی داڕزاو دا بەشكردووه، تەنانەت هەررەهوت نايدۆلۆژیا بهكى سیاسی كۆمەلێك ووشە و دەستەواژهى بۆخۆى قورخكردووه، بەلى وەكو كۆكالا يەك بازار بەرەلەبلاو كراوه كانى پۆژنامەگەری بەلام تاچەندەسەر بەخۆن، تاچەندەنازادەن لەووتن و رەخنەگرتن؟ تاچەندەسۆر و تەلێكى دركوى بەجوار دەورى نازادیدارەنگرێژ كراوه؟ ئەوه ئەوپرسیارەیه كە لەپۆژنامەگەری كوردی لەهەنگاوبەرەو نەركە جیدیه كانى دەسلەتی چوارەم و چاودێرى بەسەردەسلەتەوه بەنیفلیج گەیاندووه، ئەگەر بەدەلسۆزى و بویرانە بۆرەو پێشچوونى رەووتی پۆژنامەگەری كوردی بێتەناخفتن دەبێت پەنجەبۆ ئەوه بکیشین كە تانەمرۆ پۆژنامەگەری كوردی زەلیلە بەداگیر كراوى و كۆلونیالى ماوتەوه، لەچوارچۆنىەى یاسایە كدانیە كە لەنازادى ووتن و رەخنەگرتنى بویرانە لەقسە كردن (لەسەر ووتاریكى نامەسۆلانی سەركردەیهك، لەسەر پڕۆتۆكۆل و رێكەوتنیكى ژیربەژیرى حیزبێك لەگەل وولاتیكى ئیقلیمی، لەسەر تابوووه كانى دین و فتوای عەمامە بەسەرىك)، سەلامەتى گیانى نووسەر و پۆژنامەنووس بپاریزێت و نەبێتە بەردەم مەرگ یان سووكایەتى و میله كانى زیندان، هەر نووسەر و پۆژنامەنووسیكى بویر كە بیهوێت دەم لەو رەخنە بکوتیت و قەلەم بۆرە خەو كێشە ناخراوه كانى ناو كۆمەلگا و سیاسەت تیزبكات بە بەخشینی خوین و گیانى خۆى لەبەر مەباركار دانەوه كان دەوستیتەوه نەك ئەوپرۆژە یاسایەى سەندیکای پۆژنامەنووسان كەلە رۆژى پۆژنامەگەرى كوردیدا بەنوقلانە باراندىان بەسەر پۆژنامەنووساندا و پاراستنى سەر و گیانى پۆژنامەنووس تيامسۆگەر كەربیت، ئەمانە ووزۆ رشتى دى كۆمەلەهەر ایه كە پۆژنامەگەرى كوردی بەمانا و پوو نازادیه كەى كەبمانەوێت خزمەت بەدۆزى نەتەوايه، بەرەووتى دیموكراسى، بەمانى وەكوویه كى هاوولاتیبون بكات، پێوهى دە نالیئیت و لەقەبران و بنبەستدايه، سەرەراى ئەوخەمەى ئەمرۆى پۆژنامەگەرى كۆمەلێك تیببى تر لەسەر پڕۆژەى یاسا كە

یەكەم/لەناساندىن پۆژنامەنووس دا دەلیت پۆژنامەنووس ئەوكە سەیه كاری پۆژنامەنووسى بكات و نەندامى سەندیکای پۆژنامەنووسان بێت و یا بەندى بێت، ئەمە ناهاقییه كى گەرەیه كە كاتێك داژۆر بهى پۆژنامەنووسان لەو سەندیکایە دانەندام نین و نمونەى پۆژنامەنووسى ئەكتیفى و بویران. 2/ لەبەندى دووهم لەخالی یەكەم دا وەك سەرەتاتكى كەردنیك لەگەل نازادیدا دەلیت پۆژنامەنووس نازادەو هیچ سانسۆر و چاودێریه كى لەسەرنیه و نازادى بلاو كەردنەوهى بۆفەرهم كراوه بەلام لەبەندى پانزەهەم زۆر پێچەوانەوه بەناوى قەدەخە كراوه كان لەپۆژنامەدا بە 5 خال كە پاننايه كانى كاری پۆژنامەگەرى و دەسلەتی چوارەم غامیش دەكات

دەستويۇنەندىكى كراۋەت دەستى رۇۋنامە نووس و يەك سنوورى گەۋرە بۇلىپچىنەۋە بەدەۋرى رۇۋنامە نووس كىشراۋە ۋەك ئەۋە رۇۋنامە نووس كەسىكى نازاۋە گىرېيىت و كارى تەنھا نازەۋەى نازاۋە گىرېيىت و دژ بەنەتەۋە ۋە كۆمەلگاۋ بەھاجوانە كانى كۆمەلگاۋ ناسايشى گىشى كارىكات .

۵

بەيتى ئەۋ 5 خالەى ناۋى لىنراۋە قەدەخە كراۋە كان كەناۋە رۇكە كەى رەخنەنە گرتن بەنوسىن، بەھەۋال، بەۋىنە، بەكار يكاتىر، بەراپۇرت، بەدروشمە كان، لەيەكى لەتايەفە تاينىيە كان ۋەيان لەداۋونەرىتى كۆمەلايەتى بۇرۇۋنامە نووس ديارىكراۋە، ئەم خالپىزىيە تىنگەتقانە لەدەستدان ۋە كاملنە بوۋى رۇۋنامە گەرى راستەقىنە ۋە نازادە بەمەش گاگۇلكىكىردىن كۆمەلگاۋ مانەۋەى دەيتت بەۋدەردونە خۇشيانەى يەخەى پىنگرتوۋە تاسەدان سالى تر نەگەر قەدەخە كراۋە كان ۋە قەدەخەنە كراۋە كان بىتەمەھكى مېدباۋكارى راگەياندىن. بۇيە نەك دەيتت بەلكوپىتويست ۋە نەركى ئەمپۇى راگەياندىن ۋە رۇۋنامە گەرى راستەقىنە يەكە لەشكاندىن بىتە كان لە بەپىرۇرۇرگرتى كەسە كان، ئايىنە كان، دابو نەرىتەسەپاۋ رىۋە كان، دەستپىشخەرى بىكات نەك بەپىنچەۋانەۋە رېگىرېيت بەقەيدو بەندە قەدەغە كراۋە كان، بەۋنومىدەى ھەموۋ ئەۋرەخنانەى لەخەمى دەستەبەركردىن نازادىدايە بۇكارى راگەياندىن ۋە نازادى بىرورا بىتەھەۋلىك بۇسەرخستى رۇۋنامە گەرىيەكى نازادومونەبى بۇپالپىشت ۋە دەستخستى مافەكانى ھاوۋلا تىبوۋن بۇ بۇخەلكى كوردستان، سلاۋ لە ھەۋلە كانى بەدرخانە كان بۇنەۋنۆبەرى بە كوردستانىان بەخشى ،سەرى رېزىۋۇقۇر بانىان ۋە زىندانىان نووسىن ۋە نازادى بىرورا لەگىشت جىيەكى جىھان

۵